

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET LAZIĆ protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 38727/21)

PRESUDA

STRASBOURG

9. srpnja 2026.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

U predmetu Lazić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Artūrs Kučs, *predsjednik,*
Davor Derenčinović,
Anna Adamska-Gallant, *suci,*

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnika odjela,*

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 38727/21) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Ivan Lazić („podnositelj zahtjeva”), koji je rođen 1941. i živi u Zagrebu i kojeg je zastupao g. M. Čaržavec, odvjetnik u Zagrebu, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 29. srpnja 2021.,

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju o navodno proizvoljnoj odluci domaćih sudova o oduzimanju podnositeljevih pištolja, a da se ostatak zahtjeva proglasi nedopuštenim,

očitovanja stranaka,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 18. lipnja 2026.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na oduzimanje triju pištolja od podnositelja zahtjeva.

2. Podnositelj zahtjeva osoba je s invaliditetom otkad je 1959. izgubio obje noge. Bavi se streljaštvom od 1969. te je osvajao medalje na raznim natjecanjima i vodio državnu streljačku reprezentaciju za sportaše s invaliditetom (1992., 2000. i 2004.). Bio je i predsjednik lokalnog streljačkog kluba.

3. U listopadu 2015. protiv njega je pokrenut prekršajni postupak zbog optužbe da jednom prilikom nije dopustio policiji da provjeri postojanje uvjeta za siguran smještaj njegovih triju pištolja koje je čuvao u prostorijama streljačkog kluba čiji je bio predsjednik.

4. Dana 1. prosinca 2015. Prekršajni sud u Zagrebu osudio je podnositelja zahtjeva za prekršaj iz članka 92. stavka 1. točke 4. Zakona o oružju. Izrekao mu je i zaštitnu mjeru oduzimanja triju pištolja na temelju članka 92. stavka 2. Zakona o oružju.

5. Povodom žalbe podnositelja zahtjeva Visoki prekršajni sud 4. srpnja 2019. oslobodio ga je optužbe jer se novim zakonom o oružju više nije sankcioniralo ponašanje koje mu je stavljeno na teret. Taj sud ukinuo je i odluku o oduzimanju te je dao uputu prvostupanjskom sudu da ispita trebaju li se tri pištolja oduzeti na temelju članka 76.a Prekršajnog zakona s obzirom na podnositeljevu osobnu situaciju i sve ostale okolnosti predmeta.

6. U ponovljenom postupku Prekršajni sud u Zagrebu zatražio je od policije da provede sigurnosnu provjeru kako bi se utvrdio rizik od podnositeljeve zlouporabe pištolja. Dana 20. siječnja 2020. policija je izvijestila da je podnositelj zahtjeva umirovljeni instruktor streljaštva i član lovačke udruge koji živi sa svojom suprugom. Nije bilo nikakvih znakova da boluje od neke bolesti ili da ima problema s kockanjem ili alkoholom. Njegovi susjedi naveli su da živi mirnim životom i da je cijenjen u zajednici. Policija je izvijestila i da je podnositelj zahtjeva 2017. osuđen za spolnu zlouporabu djeteta te se svaka tri mjeseca mora javljati probacijskom službeniku.

7. Dana 17. travnja 2020. Prekršajni sud u Zagrebu donio je rješenje o oduzimanju podnositeljevih triju pištolja. Točnije, sud je naveo da je podnositelj zahtjeva 2017. bio osuđen za spolnu zlouporabu djeteta te je smatrao da pištolje treba oduzeti radi zaštite opće sigurnosti i iz moralnih razloga u skladu s člankom 76.a Prekršajnog zakona.

8. Dana 27. svibnja 2020. Visoki prekršajni sud odbio je žalbu koju je podnositelj zatim podnio. Složio se s prvostupanjskim sudom da je s obzirom na podnositeljevu osudu iz 2017. oduzimanje pištolja nužno radi zaštite opće sigurnosti i iz moralnih razloga i da su stoga ispunjene pretpostavke za oduzimanje u skladu s člankom 76.a stavcima 1. i 2. Prekršajnog zakona.

9. Rješenjem od 24. veljače 2021. Ustavni sud odbacio je naknadno podnesenu podnositeljevu ustavnu tužbu.

10. Podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio, pozivajući se na članak 6. stavak 1. Konvencije i članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, zbog proizvoljnosti odluka domaćih sudova o oduzimanju njegovih pištolja. Tvrdio je da je oduzimanje bilo nezakonito jer pištolji nisu korišteni za počinjenje prekršaja u odnosu na koji je oslobođen i jer kaznena osuda na kojoj su domaći sudovi temeljili odluku o oduzimanju nije imala nikakve veze s dotičnim prekršajem. Nadalje je prigovorio da domaći sudovi uopće nisu uzeli u obzir činjenicu da je streljaštvo važan aspekt njegova života i da oduzete pištolje koristi kako bi zaradio za život.

OCJENA SUDA

11. Ponavljajući da je Sud gospodar pravne karakterizacije činjenica predmeta (vidi *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavci 114. i 126., 20. ožujka 2018.) i napominjući da prigovori podnositelja obuhvaćaju isto pitanje o navodnoj proizvoljnosti odluke o oduzimanju, Sud smatra primjerenim ispitati predmet samo na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

12. Sud utvrđuje da je oduzimanje podnositeljevih pištolja predstavljalo miješanje u njegovo pravo na mirno uživanje njegova vlasništva (vidi *Waldemar Nowakowski protiv Poljske,* br. 55167/11, stavak 45.,

24. srpnja 2012.). Članak 1. Protokola br. 1 stoga je primjenjiv u ovom predmetu.

13. Nadalje primjećuje da prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije niti je nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

14. Sud ponavlja da su načela kojima se uređuje pitanje opravdanosti oduzimanja, neovisno o tome smatra li se ono mjerom koja predstavlja uređenje upotrebe vlasništva (vidi *Veits protiv Estonije*, br. 12951/11, stavak 70., 15. siječnja 2015.) ili lišenje vlasništva (vidi gore navedeni predmet *Waldemar Nowakowski*, stavak 46.), u biti jednaka, a odnose se na legitimnost cilja svakog miješanja te na razmjernost miješanja i očuvanje pravedne ravnoteže (vidi *Yaylalı protiv Srbije*, br. 15887/15, stavak 41., 17. rujna 2024.).

15. U ovom predmetu domaći sudovi odluku o oduzimanju temeljili su na članku 76.a stavcima 1. i 2. Prekršajnog zakona. Člankom 76.a stavkom 1. predviđeno je da će se predmeti i sredstva koji su bili namijenjeni ili uporabljeni za počinjenje prekršaja ili su nastali njegovim počinjenjem oduzeti ako postoji opasnost da će se ponovno uporabiti za počinjenje prekršaja. Dalje je predviđeno da sud može oduzeti te predmete i sredstva radi zaštite opće sigurnosti, javnog poretka, zaštite zdravlja ljudi ili iz moralnih razloga. Člankom 76.a stavkom 2. predviđeno je da će, ako su ispunjene pretpostavke iz članka 76.a stavka 1., sud oduzeti predmete i sredstva i kada postupak nije završen osuđujućom presudom.

16. Sud primjećuje da je podnositelju zahtjeva suđeno za prekršaj jer jednom prilikom nije dopustio policiji provjeriti postoje li uvjeti za siguran smještaj i čuvanje oružja (vidi stavke 3. – 5. ove presude). Pravomoćno je oslobođen te optužbe jer se novim zakonom o oružju više nije sankcioniralo ponašanje koje mu je stavljeno na teret (vidi stavak 5. ove presude). Međutim, činjenica da je bio optužen za taj prekršaj poslužila je kao osnovni razlog za oduzimanje na temelju članka 76.a Prekršajnog zakona (vidi stavak 15. ove presude).

17. Sud može ostaviti otvorenim pitanje mogu li se oduzeti pištolji smatrati predmetima ili sredstvima korištenima za počinjenje dotičnog prekršaja te je li stoga u podnositeljevu predmetu ispunjena osnovna zakonska pretpostavka za oduzimanje u skladu s člankom 76.a stavkom 1. Prekršajnog zakona. To je zato što je odluka o oduzimanju, prema mišljenju Suda, u svakom slučaju bila proizvoljna iz sljedećeg razloga.

18. Sud primjećuje da je podnositeljeva kaznena osuda iz 2017., na koju su se domaći sudovi u ponovljenom postupku pozvali upućujući na članak 76.a Prekršajnog zakona kako bi opravdali potrebu za oduzimanjem pištolja, bila posve nepovezana s prekršajem za koji mu je suđeno kao i sa samim pištoljima (vidi stavak 6. ove presude). To je u suprotnosti s presudom Visokog prekršajnog suda br. IR-133/2021 od 15. prosinca 2021., na koju je uputila Vlada, u kojoj se oduzimanje oružja podnositelja žalbe, unatoč

nedostatku osuđujuće presude, smatralo nužnim kako bi se spriječila buduća zlouporaba oružja i zaštitila opća sigurnost s obzirom na to da podnositelj žalbe nije bio ovlašten nabaviti ili posjedovati oružje niti je ispunjavao zakonske uvjete za siguran smještaj i čuvanje oružja.

19. U podnositeljevu predmetu nije sporno, ni na domaćim sudovima ni pred Sudom, da nikada nije došlo do bilo kakvog incidenta u kojem su podnositelj ili treća osoba nepropisno uporabili pištolje, što bi moglo ukazivati na to da podnositelj nije poduzeo odgovarajuće mjere kako bi spriječio pristup neovlaštenih osoba pištoljima. Isto tako, nije navedeno, a kamoli dokazano, da su vlasti pokrenule postupak za oduzimanje podnositeljeva odobrenja za vatreno oružje radi zaštite opće sigurnosti.

20. S obzirom na zapažanja u stavcima 18. i 19 ove presude, čini se da su domaći sudovi tumačili i primijenili članak 76.a stavke 1. i 2. Prekršajnog zakona u podnositeljevu predmetu preširoko da bi se osigurale djelotvorne mjere zaštite od proizvoljnog oduzimanja.

21. Nadalje, kad je riječ o razmjernosti miješanja, Sud primjećuje da člankom 76.a stavcima 1. i 2. Prekršajnog zakona sudovima nije propisana obveza oduzimanja, već im je dodijeljena diskrecijska ovlast da to učine ako postupak nije završen osuđujućom presudom (vidi točku 13.4. odluke Ustavnog suda br. U-III-3821/2020 od 29. travnja 2021.). Stoga je relevantno razmotriti kako su vlasti primijenile svoju diskrecijsku ovlast (vidi gore navedeni predmet *Waldemar Nowakowski,* stavak 51.).

22. Sud primjećuje da su domaći sudovi bili svjesni da je podnositelj zahtjeva osoba s invaliditetom i da se streljaštvom bavio cijeli život, osvajao medalje na raznim natjecanjima, vodio državnu streljačku reprezentaciju za sportaše s invaliditetom i bio predsjednik lokalnog streljačkog kluba. Međutim, unatoč podnositeljevim ustrajnim tvrdnjama u tom smislu, domaći sudovi uopće nisu uzeli u obzir te elemente kad su naložili oduzimanje njegovih pištolja (usporedi gore navedeni predmet *Waldemar Nowakowski,* stavak 53.). Nisu razmotrili bi li oduzimanje pištolja podnositelju nametnulo prekomjeran teret s obzirom na njihovu novčanu ili sentimentalnu vrijednost, već je ispitivanje sudova bilo ograničeno na utvrđivanje da je podnositelj zahtjeva počinio kazneno djelo nepovezano s prekršajem u odnosu na koji je oslobođen.

23. Opseg preispitivanja koje su proveli domaći sudovi stoga je bio preuzak da bi ispunio zahtjev uspostavljanja „pravedne ravnoteže" sadržan u drugom stavku članka 1. Protokola br. 1 (vidi *Megadat.com SRL protiv Moldove,* br. 21151/04, stavak 74., ECHR 2008, i *Paulet protiv Ujedinjene Kraljevine,* br. 6219/08, stavci 67. – 68., 13. svibnja 2014.).

24. Gore navedena razmatranja dostatna su za zaključak da je u ovom predmetu došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

25. Podnositelj zahtjeva potraživao je iznos od 800 eura (EUR) na ime naknade imovinske štete tvrdeći da taj iznos odgovara vrijednosti tri oduzeta pištolja. Potraživao je i 8.000 eura na ime naknade neimovinske štete i 9.472,30 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i pred Sudom.

26. Vlada je osporila ta potraživanja.

27. Sud smatra da bi najprikladniji način ispravljanja utvrđene povrede u ovom predmetu bila obnova domaćeg postupka, što je mogućnost koja je podnositelju dostupna na temelju članka 82. stavka 3. i članka 214. Prekršajnog zakona u vezi s člankom 502. stavkom 2. Zakona o kaznenom postupku (vidi *Imeri protiv Hrvatske*, br. 77668/14, stavak 98., 24. lipnja 2021.). Sud stoga odbija podnositeljev zahtjev za naknadu imovinske štete.

28. Kad je riječ o naknadi neimovinske štete, Sud podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 2.000 eura, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

29. U mjeri u kojoj se zahtjev podnositelja odnosi na troškove i izdatke nastale u domaćem postupku, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 850 eura za troškove nastale u postupku pred Ustavnim sudom, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva. Kad je riječ o preostalim troškovima i izdacima nastalima pred domaćim sudovima, moraju se odbiti s obzirom na to da će podnositelj zahtjeva moći tražiti naknadu (odgovarajućeg dijela) tih troškova u postupku pokrenutom na temelju zahtjeva za obnovu postupka (vidi *Baljak i drugi protiv Hrvatske*, br. 41295/19, stavak 54., 25. studenoga 2021.).

30. Naposljetku, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 2.500 eura za postupak u Strasbourgu, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* zahtjev dopuštenim;

2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju;

3. *presuđuje*
   (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose:
      (i) 2.000 EUR (dvije tisuće eura) na ime naknade neimovinske štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati;

(ii) 3.350 EUR (tri tisuće tristo pedeset eura), na ime troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva;

(b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

4. *odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 9. srpnja 2026. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Liv Tigerstedt	Artūrs Kučs
zamjenica tajnika	predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

